

Portal Województwa Lubuskiego

Rząd przyjął Strategię Rozwoju Polski Zachodniej

Kategoria - Archiwum

Data publikacji -30 kwietnia 2014 godz. 20:07

Dobra informacja w ostatnim dniu kwietnia napłynęła z Warszawy: Rada Ministrów przyjęła Strategię Rozwoju Polski Zachodniej! To otwiera drogę do sfinansowania w nowej perspektywie budżetowej Unii Europejskiej ośmiu kluczowych projektów w ramach tej strategii, m.in. Odrzańskiej Drogi Wodnej, trasy S3, linii kolejowych, centrów usług medycznych w

Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze oraz sieci energetycznych Polski Zachodniej.

Ponadregionalna Strategia Rozwoju Polski Zachodniej 2020 (SRPZ) określa wspólne cele rozwojowe pięciu województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Dokument został opracowany przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w ścisłej współpracy z urzędami marszałkowskimi. Wykorzystano Założenia SRPZ, które powstały na początku 2012 roku w wyniku oddolnych prac przedstawicieli regionów i ekspertów.

Główną osią makroregionu Polski Zachodniej jest Odra. Wskazuje na nią wprost wizja strategiczna: **„Polska Zachodnia - region dorzecza Odry... otwarty, atrakcyjny, mobilizujący, kreatywny, współpracujący”**. Strategia koncentruje się na wykorzystaniu potencjałów makroregionu w uzgodnionych przez województwa dziedzinach, przede wszystkim dotyczących infrastruktury transportowej i energetycznej, oferty gospodarczej, turystyki, nauki i innowacji. Zidentyfikowano **trzy główne potencjały Polski Zachodniej**:

- bardzo korzystne położenie Polski Zachodniej w obszarze transgranicznym, blisko Niemiec - silnego i wysoce innowacyjnego partnera gospodarczego, a także liczne szlaki transportowe,
- relatywnie wysoki potencjał dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy (dobrze rozwinięte ośrodki naukowe, określone specjalizacje gospodarcze/naukowe, relatywnie wysoki poziom przedsiębiorczości, relatywnie wysoki poziom atrakcyjności inwestycyjnej),
- potencjał na rzecz współpracy - współpraca w ramach Odry, doświadczenia współpracy transgranicznej, potencjał sieciowania m.in. w obszarze turystyki oraz B+R, historyczna spuścizna multikulturowości makroregionu.

Potencjały te nie są wciąż w pełni wykorzystane. Przyjęto, że celem głównym SRPZ jest **wzrost konkurencyjności Polski Zachodniej w wymiarze europejskim poprzez efektywne wykorzystanie potencjałów makroregionu**. Będzie on realizowany przez trzy cele szczegółowe:

Cel 1 : Integracja przestrzenna i funkcjonalna makroregionu:

- wzmocnienie wewnętrznych powiązań sieci transportowych pomiędzy głównymi miastami Polski Zachodniej,
- zwiększenie dostępności transportowej Polski Zachodniej w przestrzeni europejskiej poprzez wzmocnienie powiązań głównych miast makroregionu z Warszawą, Katowicami i Trójmiastem, Berlinem, Pragą, Wiedniem oraz Dreznem,
- modernizacja Odrzańskiej Drogi Wodnej oraz wzmocnienie międzyregionalnej i transgranicznej współpracy w dorzeczu Odry,
- zwiększenie efektywności sieci energetycznych w makroregionie.

Cel 2: Budowa oferty gospodarczej makroregionu:

- wspieranie wypracowywania i implementowania nowoczesnych rozwiązań w wiodących branżach gospodarczych makroregionu,
- rozwój i profesjonalizacja działalności ośrodków innowacji i przedsiębiorczości, w szczególności w zakresie wsparcia wiodących branż gospodarczych makroregionu,
- tworzenie zachęt do inwestowania, w tym zapewnienie dostępu do usług publicznych,
- tworzenie i rozwój ponadregionalnych produktów turystycznych.

Cel 3: Wzmacnianie potencjału naukowo - badawczego makroregionu:

- inicjowanie i wspieranie współpracy naukowo-badawczej ośrodków z Polski Zachodniej,
- budowanie komplementarnej oferty edukacyjnej służącej dostosowaniu kapitału ludzkiego do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy,
- inicjowanie wspólnych działań edukacyjnych promujących postawy przedsiębiorcze i innowacyjne,
- wzmocnienie mechanizmów transferu wiedzy między nauką i biznesem w celu komercjalizacji wyników badań.

Projekty ponadregionalne

Głównym narzędziem realizacji Strategii będzie realizacja projektów ponadregionalnych. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa, w strategiach ponadregionalnych nie są wymienione konkretne projekty. SRPZ wskazuje jednak na to, że uzgodnione przez województwa projekty, wpisujące się w cele Strategii, będą miały preferencje w krajowych programach operacyjnych, z wykorzystaniem mechanizmu kontraktu terytorialnego. Źródłem finansowania projektów mogą być także regionalne programy operacyjne, programy EWT a także inne środki publiczne.

Marszałkowie województw Polski zachodniej uzgodnili listę pierwszych ośmiu projektów kluczowych i podpisali list intencyjny do Minister Infrastruktury i Rozwoju. Są to:

1. Odrzańska Droga Wodna – modernizacja docelowo do IV klasy żeglowności na całej długości rzeki, a w pierwszej kolejności przywrócenie minimum III klasy żeglowności dla potrzeb transportu, ochrony przeciwpowodziowej i turystyki wodnej. Rozwój transportu wodnego towarowego na z wykorzystaniem i rozbudową śródlądowych portów rzecznych.

2. Modernizacja linii kolejowych w ciągu CETC-ROUTE65 – modernizacja linii kolejowej C-E 59 („Odrzanka”) relacji Szczecin - Kostrzyn – Zielona Góra – Wrocław – Międzyzlesie, w tym przywrócenie dopuszczalnej prędkości technicznej minimum 120 km/h; oraz modernizacja linii kolejowej E59 relacji Świnoujście (z odgałęzieniem na Szczecin) – Poznań – Wrocław i E30 Wrocław – Opole - Kędzierzyn Koźle, w tym

perspektywiczne wprowadzenie dopuszczalnej prędkości technicznej 160 – 200 km/h;

3. Dokończenie budowy drogi S3 w ciągu CETC- ROUTE65, w tym: budowa drugiej jezdni obwodnic Gorzowa i Międzyrzecza i odcinka Sulechów- Nowa Sól, budowa odcinka Nowa Sól – Legnica, rozpoczęcie budowy odcinka Legnica – Lubawka oraz dokończenie budowy odcinków Świnoujście – Szczecin

4. Dokończenie budowy drogi S5 na odcinku Wrocław – Poznań – Bydgoszcz.

5. Budowa drogi ekspresowej S11 - przebudowa drogi krajowej nr 11 Kołobrzeg – Tarnowskie Góry do parametrów drogi ekspresowej.

6. Ponadregionalne specjalistyczne centra usług medycznych – budowa lub rozbudowa i wyposażenie centrów onkologii w miastach wojewódzkich Polski Zachodniej. W Lubuskim projekt zakłada budowę Ośrodka Radioterapii w Gorzowie Wlkp. (docelowo jako części Gorzowskiego Centrum Onkologii) oraz rozbudowę Lubuskiego Ośrodka Onkologii w Zielonej Górze.

7. Sieci energetyczne Polski Zachodniej - budowa m. in. linii przesyłowych 400 kV relacji: Dobrzeń- Pasikurów - Wrocław - Świebodzice - Mikołowa; Eisenhuttenstadt - Gubin - Zielona Góra - Polkowice - Czarna; Baczyna - Krajnik; Piła Krzewina - Żydowo - Dunowo.

8. Współpraca ośrodków akademickich i przedsiębiorców Polski Zachodniej w celu komercjalizacji wiedzy - projekt ma na celu stworzenie efektywnych i trwałych ram współpracy pomiędzy partnerami naukowymi i gospodarczymi Polski Zachodniej, dzięki którym będą realizowane wspólne projekty na rzecz gospodarki.

Przewiduje się finansowe wsparcie tych projektów z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, a projektu nr 8 – z Programu Inteligentny Rozwój 2014-2020. Poszczególne województwa wpisały te projekty do swoich mandatów negocjacyjnych kontraktu terytorialnego. Lista projektów ponadregionalnych ma charakter otwarty i może być uzupełniona o kolejne przedsięwzięcia uzgodnione przez dwa lub więcej województw.

Koordynatorem wdrażania i monitorowania Strategii będzie MIR. Ważne zadania należeć będą do zarządów województw. Dotyczą one przede wszystkim realizacji uzgodnionych projektów. Powstanie Zespół roboczy do spraw SRPZ, składający się z przedstawicieli pięciu urzędów marszałkowskich. Współpracować będą Regionalne Obserwatoria Terytorialne województw Polski Zachodniej. Skuteczna realizacja Strategii będzie wymagać także współdziałania z partnerami społecznymi, w tym samorządami lokalnymi, euroregionami, organizacjami gospodarczymi i wyższymi uczelniami.

Historia prac nad Strategią

Oddolna inicjatywa współpracy województw Polski Zachodniej w celu realizacji wspólnych celów rozwojowych zrodziła się już cztery lata temu. Pierwsze spotkanie marszałków miało miejsce 1 kwietnia 2010 roku w Zielonej Górze. W sierpniu tego samego roku marszałkowie podpisali w Szczecinie porozumienie w sprawie prac nad Strategią. Powstała Grupa Robocza składająca się z przedstawicieli urzędów marszałkowskich i ekspertów, którą kierowali prof. Jacek Szlachta i dr Wojciech Dziemianowicz. Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i zarządów województw opracowanych zostało pięć raportów regionalnych i kilkanaście ekspertyz tematycznych. Efektem prac Grupy Sterującej była diagnoza oraz Założenia Strategii Rozwoju Polski Zachodniej 2020, które marszałkowie przekazali Pani Minister Elżbiecie Bieńkowskiej 2 kwietnia 2012 roku.

W październiku 2012 roku Pani Marszałek Elżbieta Polak zorganizowała spotkanie marszałków Polski Zachodniej (podczas Konwentu Marszałków w Bad Muskau), na którym uzgodniono 7 projektów kluczowych. Przedstawiciele urzędów marszałkowskich rozpoczęli prace nad kartami projektowymi tych przedsięwzięć.

Na początku 2013 roku Departament Programów Ponadregionalnych MRR (obecnie MIR) podjął prace nad SRPZ jako oficjalną strategią rządową. Odkonstytuowano kilka warsztatów z udziałem pracowników MIR, urzędów marszałkowskich i ekspertów. Podczas warsztatów w Wałbrzychu we wrześniu 2013 roku, przedstawiciele zarządów województw uzupełnili listę projektów ponadregionalnych o ósmy projekt dotyczący gospodarki opartej na wiedzy i podpisali list intencyjny, który trafił do MIR. Efektem kilkumiesięcznych prac Ministerstwa i regionów był projekt Strategii, który w lutym/marcu 2014 roku poddano konsultacjom społecznym i międzyresortowym. W toku konsultacji MIR otrzymał 141 uwag od 30 podmiotów oraz szereg uwag z innych ministerstw. Powstała też ocena ex-ante SRPZ. Projekt Strategii uwzględniający wyniki konsultacji został w dniu 17 kwietnia br. przyjęty przez Komitet Stały Rady Ministrów i przekazany na Radę Ministrów, która przyjęła Strategię 20 kwietnia br.